

[V. Buhl.]

strækkelig til det Formaal at sanere vort Pengevæsen, og det viser sig derfor, at det bliver nødvendigt at træffe væsentlige yderligere Foranstaltninger. Den højtærede Finansminister har jo, hvad de almindelige løbende Skatter angaar, ikke holdt sig tilbage. Han har udfoldet en utøjlet Jagt efter indirekte Skatter, men over for de store Indkomster og Formuer, der her er Tale om, over for de store Indtægter under Krigen er han vejet tilbage. Her har han ikke været i Stand til at — ikke villet, eller ikke kunnet — skaffe den Løsning af Problemet, som er tvingende nødvendig.

Robert Mikkelsen: Som det fremgaar af den ærede Ordførers (Aksel Møller) Redegørelse, er Lovforslagets § 2 nu foreslaaet ændret. Ved første Behandling gik denne Paragraf ud paa, at de udenlandske Selskaber, som havde beklaget sig uden nogen nærmere Motivering, slap fri for den særlige Afgift, som af gode Grunde var paalagt dem. Nu forbliver denne Afgift gældende, men Finansministeren bemyndiges til, hvor særlige Forhold foreligger, at lempe den eller eventuelt give Afkald paa den. Det fremgaar af Betænkningen, dels at det her ikke drejer sig om nogen individuel Lempelse for enkelte Selskaber, og dels at blotte Ønsker om Afgiftens Bortfald, eventuelt ledsaget af mere eller mindre kraftige Udtryk for Uvilje, paa ingen Maade kan opfattes som saadanne særlige Grunde. Derimod kan der være særlige Grunde, naar et andet Land paa en eller anden Maade yder Kompensation for den Særfordel, dets Borgere eventuelt opnaar ved Lempelsen i § 25, Stk. 5. I denne Form og forstaaet paa denne Maade kan mit Parti tiltræde Bestemmelsen.

De øvrige af Udvalget foreslaaede Ændringer kan vi ligeledes tiltræde, og jeg kan herom i det hele henholde mig til de Bemærkninger, der blev fremsat af Udvalgets ærede Ordfører.

Som det er god Sædvane, naar en Hovedlov i Anledning af stillede Ændringsforslag kommer til fornyet Behandling her i Tinget, har Udvalget bedt om nogle Oplysninger om, hvorledes Eengangsskatte-loven har virket, og der er herved fremkommet nogle Meddelelser af overordentlig stor Interesse, som den højtærede foregaaende Ordfører allerede har været inde paa.

Det viser sig altsaa, at Eengangsskatte-lovens Provenu, som var ventet, at blive op imod 1,2 Milliard Kr., aldeles ikke naar dette Beløb. Man skønner, at der

i alt vil indgaa 765—790 Mill. Kr., altsaa mere end en Trediedel mindre, end man ventede. Efter disse Oplysninger er det klart, at man faar Lyst til at vide, hvordan Skønnet har været i Forbindelse med de andre Hovedlove vedrørende Saneringen af vort Pengevæsen: Pengeloven og Værnemagerloven o. s. v. Der er da ogsaa spurgt herom i Udvalget, og den højtærede Finansminister har stillet i Udsigt, at han i Dag vil kunne give i hvert Tilfælde nogle tilnærmelsesvis Tal i denne Forbindelse.

Den højtærede Finansminister, som i sin Tid i Professorudvalgets Betænkning var med til at foreslaa ganske effektive Eengangsforsanstaltninger, lod sig som Minister bevæge til at slaa ganske betydeligt af paa sine Krav, men der var dog vist mange, der ligesom jeg havde det Indtryk, at den højtærede Finansminister ansaa de 1,2 Milliard Kr., som man sluttede med at mene at have skabt Basis for gennem Eengangsskatte-loven, som det allermindste, man kunde nøjes med. Nu faar vi altsaa at vide, at Provenuet er langt, langt lavere, og der er derfor Grund til at spørge, hvilke Konsekvenser den højtærede Minister har ment man burde drage heraf. Jeg tror, jeg tør sige, at det her i Tinget vilde have været temmelig vanskeligt at komme uden om de Ændringsforslag til Eengangsskatte-lovforslaget, som mit Parti fremsatte sammen med Socialdemokratiet, hvis man dengang havde vidst, at Regeringsforslaget kun vilde give 700—800 Mill. Kr. Loven er saaledes vedtaget under urigtige Forudsætninger, under helt forkerte Forudsætninger i Henseende til, hvilke Beløb der vilde blive inddraget, i hvor høj Grad det her drejede sig om en virkelig Sanering. Der kan være Grund til at spørge, om der kan gives nogen Forklaring paa, at den højtærede Ministers Skøn har været saa fejlagtigt, som det har vist sig at være. Ethvert Skøn maa naturligvis være behæftet med Fejl. Men der er to mærkelige Ting ved Fejlene i dette Tilfælde, nemlig dels, at Fejlen er saa betydelig, og dels at Fejlen gaar i den Retning, den gaar. Det er nemlig en Kendsgerning, at naar der i øvrigt har været angivet Skøn, hvor det drejede sig om Afgifter paa den store Befolknings Forbrug, saa har Skønnet altid været forsigtigt i den modsatte Retning. Der har Skatterne regelmæssigt givet betydeligt større Beløb, end der var forudsat ved Skønnet, men her, hvor det drejer sig om Afgifter af de store Formueejere, Afgifter paa Krigstidens Formuestigninger, har man ved Lovens Fremsættelse givet Rigsdagen Indtryk af, at det drejede sig om langt, langt større Tryk paa de paa-